C/2025/103

10.1.2025

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Πρόσθετες παρατηρήσεις σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ για το 2024

(γνωμοδότηση πρωτοβουλίας)

(C/2025/103)

Εισηγητής: **Petru Sorin DANDEA**

Απόφαση της συνόδου ολομέλειας	21.3.2024
Νομική βάση	Άρθρο 52 παράγραφος 2 του Εσωτερικού Κανονισμού
Αρμόδιο όργανο	Τμήμα: «Οικονομική και Νομισματική Ένωση, οικονομική και κοινωνική συνοχή»
Έγκριση από το τμήμα	11.10.2024
Έγκριση από την Ολομέλεια	23.10.2024
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	591
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	246/1/6

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) θεωρεί ότι είναι καίριας σημασίας η ενίσχυση του δημοσιονομικού συντονισμού των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ, για τη διασφάλιση πραγματικής ανοδικής σύγκλισης, σταθερότητας και ανθεκτικότητας. Η προσπάθεια ενίσχυσης θα μπορούσε να συνεπάγεται στενότερο συντονισμό των εθνικών δημοσιονομικών πολιτικών, καθώς και συζητήσεις σχετικά με τη δυνατότητα κοινών δημοσιονομικών μέσων. Υπό την έννοια αυτή, η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι το NextGenerationEU έχει αποδείξει πόσο σημαντικό είναι και συνιστά να συμπεριληφθούν παρόμοια μέσα στο μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ). Επιπλέον, η ΕΟΚΕ συνιστά θερμά να τεθούν τα δημοσιονομικά ζητήματα σε πορεία προς τη βιωσιμότητα και να δημιουργηθούν δημοσιονομικά περιθώρια για τους μελλοντικούς κλυδωνισμούς, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο.

1.2. Η ΕΟΚΕ ζητεί να υπάρξει συλλογική δράση όσον αφορά τον τρόπο ολοκλήρωσης της χρηματοοικονομικής ένωσης. Το μικρό εύρος και ο κατακερματισμός των κεφαλαιαγορών στην ΕΕ έχουν ως αποτέλεσμα τη μετανάστευση των επενδυτών σε άλλες παγκόσμιες αγορές, ιδίως στην αγορά των Ηνωμένων Πολιτειών. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΟΚΕ θεωρεί προτεραιότητα την ολοκλήρωση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών. Ωστόσο, η σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και η ολοκληρωμένη προστασία των καταναλωτών θα είναι ζωτικής σημασίας.

1.3. Οι διαφορές που διαπιστώνονται στα κράτη μέλη, όσον αφορά το τραπεζικό κανονιστικό πλαίσιο και τις πρακτικές των τραπεζών, προκαλούν οικονομικό κατακερματισμό και παρεμποδίζουν την αποτελεσματική κινητοποίηση χρηματοδοτικών πόρων, ιδίως όσον αφορά τη χρηματοδότηση σημαντικών έργων υποδομής σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ως εκ τούτου, η ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα στο πλαίσιο της νέας θητείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

1.4. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα σχέδιο μέτρων για την επιτάχυνση της πραγματικής σύγκλισης και ότι η πολιτική συνοχής θα πρέπει να βρίσκεται συνεχώς στο επίκεντρο του ΠΔΠ.

1.5. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η ΕΕ πρέπει να μεγιστοποιήσει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που προσφέρει η ενιαία αγορά. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μείωση των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων κατά 25 %, δεδομένου ότι οι απαιτήσεις αυτές αποτελούν ένα από τα κύρια εμπόδια για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Ο περιορισμός της γραφειοκρατίας και η απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών θα τονώσουν τον τομέα των επιχειρήσεων της Ευρώπης, καθιστώντας τον αποδοτικότερο και αποτελεσματικότερο. Ωστόσο, αυτό δεν πρέπει να πραγματοποιηθεί σε βάρος των κοινωνικών και περιβαλλοντικών προτύπων και των δικαιωμάτων των εργαζομένων και των καταναλωτών.

1.6. Μία από τις μεγαλύτερες αδυναμίες της ζώνης του ευρώ είναι η έλλειψη αξιόπιστης διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι απαιτείται επειγόντως νέα προσέγγιση στον τομέα της λήψης αποφάσεων.

1.7. Καθώς συνεχίζεται η διαδικασία απανθρακοποίησης, η ΕΕ πρέπει να ολοκληρώσει την ενιαία αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Η δημιουργία ενός πλήρως διασυνδεδεμένου δικτύου σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι ουσιαστικής σημασίας. Αυτό θα συμβάλει επίσης στη μείωση των τιμών της ενέργειας και στην καταπολέμηση του πληθωρισμού, θα βοηθήσει δε τις επιχειρήσεις της ΕΕ να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους.

1.8. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι ένα ολοκληρωμένο θεματολόγιο πολιτικής για τη ζώνη του ευρώ το 2024 θα πρέπει να εξισορροπήσει βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις, όπως η ανάκαμψη της οικονομίας, με μακροπρόθεσμες προτεραιότητες, όπως οι επενδύσεις, η βιωσιμότητα, η καινοτομία και η κοινωνική ένταξη.

2. **Ιστορικό**

2.1. Παρά το εξαιρετικά δύσκολο παγκόσμιο πλαίσιο, η οικονομία της ΕΕ, με δύο στρατιωτικές συγκρούσεις στα σύνορά της και αυξανόμενες γεωπολιτικές εντάσεις, επέδειξε ιδιαίτερη ανθεκτικότητα και μάλιστα παρουσίασε σημάδια ανάκαμψης το πρώτο τρίμηνο του 2024.

2.2. Στις εαρινές οικονομικές προβλέψεις [1] που παρουσίασε πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η αύξηση του ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα είναι 1 % για την ΕΕ και 0,8 % για τη ζώνη του ευρώ το 2024, σημαντικά χαμηλότερη από τον μέσο όρο για τις ανεπτυγμένες οικονομίες.

2.3. Το ποσοστό πληθωρισμού προβλέπεται ότι θα είναι 2,7 % το 2024 και 2,2 % το 2025 για την ΕΕ, και 2,5 % το 2024 και 2,1 % το 2025 για τη ζώνη του ευρώ. Ωστόσο, ο δομικός πληθωρισμός αναμένεται να επιτύχει τον στόχο έως τα μέσα του 2025.

2.4. Με τη δημιουργία 2 εκατομμυρίων νέων θέσεων εργασίας το 2023, η απασχόληση στην ΕΕ έφθασε στο πρωτοφανές επίπεδο του 75,5 % ενώ η ανεργία παρέμεινε στο πρωτοφανές χαμηλό επίπεδο του 6 %. Παρά ταύτα, υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ όσον αφορά την ανεργία. Παρά το γεγονός ότι οι πραγματικοί μισθοί αυξήθηκαν κατά 5,6 % το 2023, παραμένουν κάτω από τα επίπεδα του 2021. Από τις ευρωπαϊκές εαρινές οικονομικές προβλέψεις προκύπτει ότι θα είναι δυνατή η αποκατάσταση των πραγματικών μισθών στα επίπεδα του 2021 μετά τα μέσα του 2025.

2.5. Αν και υπάρχουν οι εν λόγω ενδείξεις επιστροφής στην ανάπτυξη για την οικονομία της ΕΕ, τους τελευταίους μήνες έχουν πολλαπλασιαστεί οι κίνδυνοι σε παγκόσμιο επίπεδο. Η τρέχουσα διαδικασία του παγκόσμιου κατακερματισμού, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης προστατευτικών μέτρων (δασμών) για το παγκόσμιο εμπόριο, και η υψηλή μεταβλητότητα στις αγορές ενέργειας φαίνεται να θέτουν τις κύριες προκλήσεις. Ο συνεχιζόμενος πληθωρισμός στις ΗΠΑ θα προκαλέσει καθυστερήσεις στη μείωση των επιτοκίων, κι αυτό θα οδηγήσει στην αναβολή μείωσης των επιτοκίων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Οι δύο αυτοί αρνητικοί παράγοντες θα επιβραδύνουν, δυστυχώς, την επανεκκίνηση των επενδύσεων, παρότι αυτές είναι πιο αναγκαίες από ποτέ για τη χρηματοδότηση των προσπαθειών μας στον τομέα της ανταγωνιστικότητας και της άμυνας και, φυσικά, της διττής κλιματικής και ψηφιακής μετάβασης. Επιπροσθέτως, οι δημόσιοι πόροι θα είναι περιορισμένοι λόγω των αυξημένων δαπανών για την κλιματική αλλαγή, την άμυνα, τη διαδικασία μετάβασης και το κόστος δανεισμού, καθώς και του κόστους που σχετίζεται με τη γήρανση του πληθυσμού.

3. **Γενικές και ειδικές παρατηρήσεις**

3.1. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει την επίτευξη συμφωνίας μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τη μεταρρύθμιση του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Οι νέοι κανονισμοί εξασφαλίζουν μεγαλύτερη εθνική ανάληψη ευθύνης, αλλά και ευνοϊκότερους κανόνες για τον υπολογισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος, καθώς λαμβάνουν υπόψη τα προγράμματα συγχρηματοδότησης με ευρωπαϊκά κονδύλια. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι οι δημοσιονομικοί κανόνες ενδέχεται να εφαρμόζονται αυστηρά και να επηρεάζουν την ικανότητα των κρατών μελών να χρησιμοποιούν τη δημοσιονομική πολιτική για την αντιμετώπιση της οικονομικής ύφεσης και την ενθάρρυνση των επενδύσεων. Δεν μπορεί μάλιστα να αποκλειστεί ούτε μια νέα φάση πολιτικής λιτότητας. Δεδομένου ότι η ζώνη του ευρώ δεν διαθέτει κεντρική δημοσιονομική αρχή, απαιτούνται περαιτέρω βήματα προς μια πιο συντονισμένη δημοσιονομική πολιτική στο πολύπλοκο και δυσχερές γεωπολιτικό πλαίσιο. Η ενίσχυση του δημοσιονομικού συντονισμού των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση ανοδικής σύγκλισης, σταθερότητας και ανθεκτικότητας. Η προσπάθεια ενίσχυσης θα μπορούσε να συνεπάγεται στενότερο συντονισμό των εθνικών δημοσιονομικών πολιτικών, καθώς και συζητήσεις σχετικά με τη δυνατότητα κοινών δημοσιονομικών μέσων. Υπό την έννοια αυτή, η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι το NextGenerationEU έχει αποδείξει πόσο σημαντικό είναι και συνιστά να συμπεριληφθούν παρόμοια μέσα στο μελλοντικό ΠΔΠ. Επιπλέον, η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ μιας ισορροπημένης μορφής δημοσιονομικής εξυγίανσης, που να διασφαλίζει ότι τα πλέον ευάλωτα άτομα και τα άτομα με χαμηλά και μεσαία εισοδήματα δεν θα επωμιστούν το κύριο βάρος. Η μείωση των δαπανών για την παιδεία, την κοινωνική ασφάλιση και την υγεία αποτελεί σοβαρό πρόβλημα για χιλιάδες ανθρώπους και υπονομεύει την ανταγωνιστικότητα, την οικονομική ανάπτυξη και την πολιτική σταθερότητα.

[1] Spring 2024 Economic Forecast: A gradual expansion amid high geopolitical risks, European Commission (Εαρινές οικονομικές προβλέψεις 2024: Σταδιακή επέκταση εν μέσω υψηλών γεωπολιτικών κινδύνων), 15 Μαΐου 2024.

3.2. Έχοντας επίγνωση της σημασίας των εκλογών του Ιουνίου για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η δίκαιη Πράσινη Συμφωνία και ψηφιοποίηση θα πρέπει να παραμείνουν οι κύριες μακροπρόθεσμες πολιτικές της ΕΕ. Δυστυχώς, και οι δύο υποχρηματοδοτούνται, ενώ η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εκτιμά ότι θα απαιτηθεί πρόσθετη ετήσια χρηματοδότηση που θα υπερβαίνει τα 740 δισ. ευρώ. Το μικρό εύρος και ο κατακερματισμός των κεφαλαιαγορών στην ΕΕ έχουν ως αποτέλεσμα τη μετανάστευση των επενδυτών σε άλλες παγκόσμιες αγορές, ιδίως στην αγορά των Ηνωμένων Πολιτειών. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΟΚΕ θεωρεί προτεραιότητα την ολοκλήρωση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών και επαναλαμβάνει τη σύσταση που διατύπωσε το 2024 στη γνωμοδότησή της σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ ([2]). Ωστόσο, οποιαδήποτε εμβάθυνση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών δεν πρέπει να αποβεί σε βάρος της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών. Η ΕΟΚΕ επικροτεί τις προτάσεις που διατυπώθηκαν στη γνωμοδότησή της με θέμα «Ένωση Κεφαλαιαγορών για τα άτομα και τις επιχειρήσεις — νέο σχέδιο δράσης» ([3]).

3.3. Αν και έχει σημειωθεί πρόοδος προς την κατεύθυνση μιας τραπεζικής ένωσης, η πρόοδος αυτή παραμένει ατελής. Η έλλειψη ενός πλήρως εφαρμοζόμενου κοινού συστήματος ασφάλισης των καταθέσεων και ενός ισχυρού πλαισίου για την εξυγίανση των τραπεζών μπορεί να οδηγήσει σε χρηματοπιστωτική αστάθεια. Οι υφιστάμενες διαφορές στο κανονιστικό πλαίσιο και στις πρακτικές μεταξύ των κρατών μελών προκαλούν οικονομικό κατακερματισμό και παρεμποδίζουν την αποτελεσματική κινητοποίηση χρηματοδοτικών πόρων, ιδίως όσον αφορά τη χρηματοδότηση σημαντικών έργων υποδομής σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ένα παράδειγμα είναι ο τρόπος με τον οποίο όλες οι ευρωπαϊκές συστημικές τράπεζες χρησιμοποιούν την υπηρεσία υπολογιστικού νέφους που προσφέρουν οι αμερικανικές εταιρείες, λόγω μη ύπαρξης αντίστοιχης ευρωπαϊκής υπηρεσίας. Η ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα στο πλαίσιο της νέας θητείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

3.4. Δύο δεκαετίες και πλέον μετά την εισαγωγή του ευρώ, η ζώνη του ευρώ εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σοβαρές ανισότητες στις οικονομικές επιδόσεις: από τη μία πλευρά βρίσκονται οι χώρες του πυρήνα (π.χ. Γερμανία, Κάτω Χώρες) και από την άλλη οι χώρες της περιφέρειας (π.χ. Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία). Οι εν λόγω ανισότητες μπορούν να επιβαρύνουν σοβαρά τα άτομα, να δημιουργούν εντάσεις και να περιορίζουν την αποτελεσματικότητα μιας ενιαίας νομισματικής πολιτικής. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα σχέδιο μέτρων για την επιτάχυνση της πραγματικής σύγκλισης. Η πολιτική συνοχής θα πρέπει αδιαλείπτως να βρίσκεται στο επίκεντρο του ΠΔΠ. Θα μπορούσε να περιλαμβάνει μια περισσότερο ευέλικτη πολιτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά συγχωνεύσεις ή εξαγορές, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει στη σύσταση ισχυρότερων ευρωπαϊκών εταιρειών με ικανότητα ανάπτυξης, έρευνας και καινοτομίας και η οποία θα μπορούσε να τις θέσει σε ισότιμη βάση με σχέση άλλες εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο.

3.5. Πολλές χώρες της ζώνης του ευρώ αντιμετωπίζουν προκλήσεις, καθώς απαιτούνται διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση των επενδύσεων, της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας κατά τρόπο κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμο. Στο δύσκολο παγκόσμιο πλαίσιο, η ΕΕ πρέπει να μεγιστοποιήσει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που προσφέρει η ενιαία αγορά. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μείωση των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων κατά 25 %. Ο περιορισμός της γραφειοκρατίας και η απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών θα τονώσουν τον τομέα των επιχειρήσεων της Ευρώπης, καθιστώντας τον αποδοτικότερο και αποτελεσματικότερο. Ωστόσο, αυτό δεν πρέπει να πραγματοποιηθεί σε βάρος των κοινωνικών και περιβαλλοντικών προτύπων και των δικαιωμάτων των εργαζομένων και των καταναλωτών.

3.6. Μία από τις μεγαλύτερες αδυναμίες της ζώνης του ευρώ είναι η έλλειψη αξιόπιστης διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Σε πολλές περιπτώσεις, η εν λόγω διαδικασία αποδείχθηκε αργή και περίπλοκη λόγω της αρχής της συναίνεσης. Οι πολιτικές διαφωνίες και τα διαφορετικά εθνικά συμφέροντα υπονομεύουν τη συνοχή και την αποτελεσματικότητα των πολιτικών της ζώνης του ευρώ. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι απαιτείται επειγόντως νέα προσέγγιση στον τομέα της λήψης αποφάσεων. Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στους δημοκρατικούς θεσμούς, τα θεμελιώδη δικαιώματα και την αποτελεσματικότερη συμμετοχή των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

3.7. Στο πλαίσιο των ευρύτερων προσπαθειών για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, οι πολιτικές της ζώνης του ευρώ θα μπορούσαν να δώσουν προτεραιότητα στις επενδύσεις σε βιώσιμες υποδομές, στη στήριξη των πράσινων βιομηχανιών και των βιομηχανιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και στη μετάβαση όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών, της χρηματοδότησης και της διαχείρισης ακινήτων, καθώς και στην εφαρμογή μηχανισμών τιμολόγησης ανθρακούχων εκπομπών. Επιπλέον, η ενσωμάτωση κλιματικών παραμέτρων στο πλαίσιο νομισματικής πολιτικής θα συμβάλει στην ευθυγράμμιση των χρηματοδοτικών ροών με τους κλιματικούς στόχους. Καθώς συνεχίζεται η διαδικασία απανθρακοποίησης, η ΕΕ πρέπει να ολοκληρώσει την ενιαία αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Η δημιουργία ενός πλήρως διασυνδεδεμένου δικτύου σε ευρωπαϊκό επίπεδο αποτελεί προαπαιτούμενο.

([2]) Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ» [COM(2023) 903 final] (ΕΕ C, C/2024/2104, 26.3.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/2104/oj).

([3]) Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Ένωση Κεφαλαιαγορών για τα άτομα και τις επιχειρήσεις — νέο σχέδιο δράσης» [COM(2020) 590 final] (ΕΕ C 155 της 30.4.2021, σ. 20).

3.8. Σε ένα πολύπλοκο και επισφαλές γεωπολιτικό τοπίο, η ζώνη του ευρώ θα πρέπει να συμμετέχει ενεργά στην παγκόσμια συνεργασία και διπλωματία. Η εν λόγω πρόταση περιλαμβάνει την υποστήριξη της πολυμερούς προσέγγισης, την προώθηση του ελεύθερου και δίκαιου εμπορίου και τη συμβολή στις παγκόσμιες προσπάθειες για την αντιμετώπιση πιεστικών προκλήσεων, όπως η δημόσια υγεία, η κλιματική αλλαγή και οι απειλές κατά της ασφάλειας.

3.9. Ένα ολοκληρωμένο θεματολόγιο πολιτικής για τη ζώνη του ευρώ το 2024 θα πρέπει να εξισορροπήσει τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις, όπως η οικονομική ανάκαμψη, με μακροπρόθεσμες προτεραιότητες, όπως η βιωσιμότητα, οι επενδύσεις, η παραγωγικότητα, η ανταγωνιστικότητα, η χρηματοπιστωτική σταθερότητα, η καινοτομία και η κοινωνική ένταξη. Η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ, σε συνδυασμό με αποτελεσματικούς μηχανισμούς διακυβέρνησης, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, θα έχει ουσιαστική σημασία για την επιτυχή εφαρμογή των εν λόγω πολιτικών.

Βρυξέλλες, 23 Οκτωβρίου 2024.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Oliver RÖPKE